

Kommunledningskontoret
Linda Marklund

Kommunstyrelsen

Redovisning av dataskyddsombudets årsrapport 2024 för kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen är i egenskap av personuppgiftsansvarig skyldig att ansvara för och påvisa att dataskyddslagstiftningen efterlevs. Dataskyddsombudet har tagit fram Dataskyddsombudets (DSO) årsrapport för 2024 för Danderyds kommun. Syftet med rapporten är att ansvarig nämnd ska få en redovisning av hur Dataskyddsombudet (DSO) ser på nämndens dataskyddsarbete för att nämndens ska kunna ta sitt personuppgiftsansvar och säkerställa efterlevnaden av dataskyddsförordningen.

Rapporten riktar sig främst till kommunens personuppgiftsansvariga nämnder och ställs till kommunledningen i sin kommunövergripande funktion.

Dataskyddsombudet lyfter fram tre fördjupningsområden i rapporten: antagonistiskt hot, identifiera sårbarheter och artificiell intelligens (AI). Rapporten redovisar hur verksamheten utvecklats under året genom en redogörelse för statistik och granskningar. Avslutningsvis ges en omvärldsbevakning där några relevanta tillsynsbeslut lyfts fram.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen och lägger Dataskyddsombudets årsrapport för 2024 till handlingarna.

Kommunledningskontorets utredning

Antagonistiska hot, identifierade sårbarheter och AI

Antagonistiska hot är en utmaning för hela samhället, kommunledningskontorets IT-enhet samverkar nära med dataskyddsorganisationen och kommunens informationssäkerhetssamordnare i syfte att förebygga och säkra upp den digitala miljön. Översyn av kommunens incidenthantering har skett och ett utvecklingsarbete har initierats för att säkerställa processen och underlätta för den enskilde medarbetaren att göra en anmälan.

Arbetet med att upphandla och teckna personuppgiftsbiträdesavtal på ett dataskyddssäkert sätt görs tillsammans med berörda aktörer. En rutin för det arbetet har tagits fram. Vidare arbetar kommunens digitaliseringsenhet tillsammans med IT, informationssäkerhetssamordnaren och

Kommunledningskontoret
Linda Marklund

dataskyddssammordnaren för att ta fram en anvisning för kommunens AI-användning samt en tydlig process för att säkerställa att det grundläggande arbetet inom området genomförs vid utvecklingsprojekt. Som stöd för det arbetet kommer Integritetsskyddsmyndighetens nya vägledning för risk- och konsekvensanalyser samt deras och Myndigheten för digitala förvaltning (DIGG) rekommendation för Generativ AI vara vägledande. Användandet och utvecklande av AI kräver noggranna ställningstaganden och ett kvalitetssäkrat dataskyddsarbete. Kompetenshöjande insatser har genomförts inom AI området och nyckelpersoner har fått utbildning i att identifiera digitala sårbarheter.

En samverkan med kommunens arkiv har under årets initierats för att säkerställa kommunens hantering av information (inklusive personuppgifter) under dess hela livscykel i kommunen. Behovet av samverkan mellan kommunens funktioner blir allt tydligare i den allt mer digitaliserade verksamhet som kommunen ansvarar över. Kommunledningskontoret arbetar aktivt för att stödet ut till förvaltningarna ska vara samlat för att säkerställa största möjliga synnerligeffekter.

Dataskyddets utveckling 2024 – statistik och granskningar

Arbetet med att upprätthålla nämndens behandlingsregister sker i samverkan med kontaktombuden. Ett stort arbete har gjorts för att säkerställa kommunens gemensamma personuppgiftsbehandlingar. Det kvarstår arbete med att ta fram det reglemente som ska reglera dessa och interna biträdesförhållanden. Kontinuerlig översyn av nämndens och de gemensamma behandlingarna sker löpande tillsammans med kontaktombuden.

Ett viktigt och komplext arbete kopplat till behandlingsregistret, och som pågår parallellt, är att säkerställa att den enskildes rätt till information och tillgång efterlevs. Översyn av hur anställda kommunicerar, vilka behandlingar som görs via intranätet och externa webben sker kontinuerligt. Ett stort arbete genomfördes i samband med att kommunens nya plattform för självservice infördes. I varje e-tjänst finns nu uppdaterad information i enlighet med dataskyddslagstiftningens krav. När det gäller rätten till tillgång arbetar förvaltningarnas kontaktombud tillsammans med systemförvaltarna för att säkerställa att kommunledningskontoret kan ta fram ett registerutdrag som visar vilka behandlingar som sker kopplat till den enskilde i aktuellt system/app/molntjänst osv.

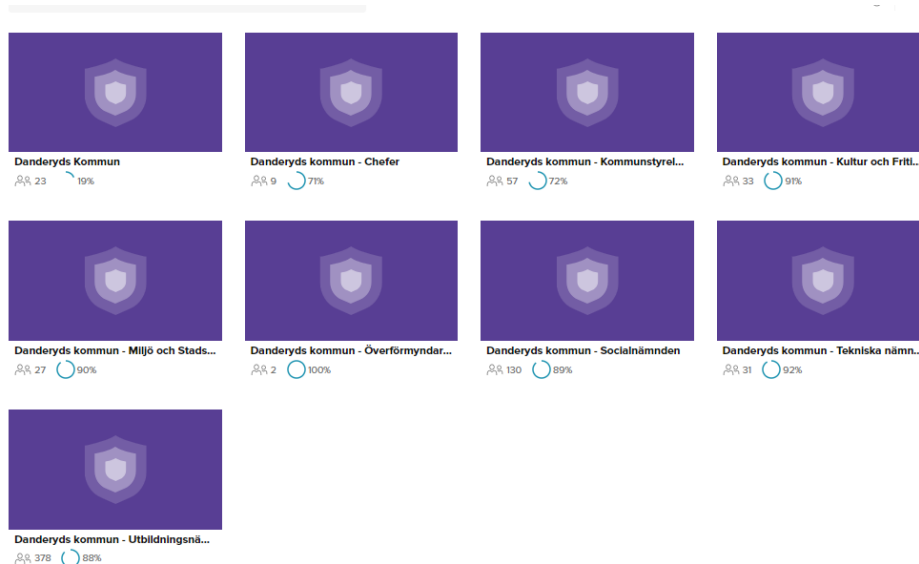
Utifrån dataskyddsombudets granskning avseende personuppgiftsincidenter är ny rutin för handläggandet av dessa under framtagande. Reglering avseende ansvarsfördelningen vid personuppgiftsincidenter, kopplade till gemensamma personuppgiftsbehandlingar, kommer att tydliggöras i reglementet. Ett pågående utvecklingsarbete i samarbete med IT-enheten innebär att deras system numera ska kunna kategorisera inkomna IT-händelser som personuppgiftsincidenter och, vid behov, generera en

Datum
2025-03-18**Diarienummer**
KS 2025/0059Kommunledningskontoret
Linda Marklund

incidentanmälan. En utvärdering av IT-enhetens bedömningar är inplanerad under våren.

Antalet anmälda incidenter ligger i nivå med tidigare år. Återkommande orsaker till incidenterna är dels den mänskliga faktorn, dels bristande tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder. Enligt Integritetskyddsmyndighetens rapporter beror drygt 60 procent av personuppgiftsincidenterna på den mänskliga faktorn. Det är inget konstigt i det utan det viktiga är att verksamheterna är uppmärksamma och kontinuerligt arbetar med kompetenshöjande insatser och kvalitetssäkrar kommunens digitala system så att det inbyggda dataskyddet och dataskydd som standard fungerar utifrån verksamhetens och medarbetarnas behov. För att säkerställa ett effektivt tekniskt och organisatoriskt säkerhetsarbete är det avgörande med ett nära samarbete mellan verksamheten, upphandlingsenheten, IT-enheten, informationssäkerhetssamordnaren och dataskyddsansvariga.

En digital dataskyddsutbildning genomfördes under 2024 i kommunens alla förvaltningar utifrån en nämndsindelning. Nedan en bild som visar hur många från vardera nämnds verksamhet som påbörjar och genomfört utbildningen.

Arbetet med kompetenssäkring pågår på olika nivåer varav denna utbildning var en av de insatser som skedde under året. Den alltmer digitala världen som är kräver generella och riktade utbildningsinsatser.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret fortsätter arbetet med att bygga en robust dataskyddsorganisation. Kommunledningskontoret bedömer att verksamheten står väl rustad för att möta kommande utmaningar genom det systematiska arbete som sker. Genom kontinuerlig utbildning kommer

Kommunledningskontoret
Linda Marklund

kvalitén att säkerställas. Den pågående översynen av styrdokument säkerställer att de strukturer och processer som krävs för att skapa ett kvalitativt och effektivt dataskyddsarbete i hela kommunen är på plats.

Konsekvenser för barn och unga

Konsekvenserna för barn och unga, om kommunen inte bedriver ett säkert dataskyddsarbete, är risk för ökat intrång i barn och ungas integritet. Föreslaget beslut bedöms inte innebära några risker för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslaget beslut bedöms rymmas inom givna ekonomiska ramar.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Patrik Hansson
Digitaliserings- och
utvecklingschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Redovisning av dataskyddsombudets årsrapport 2024 för kommunstyrelsen
2. Dataskyddsombudets årsrapport för 2024 för Danderyds kommun

Expedieras
Dataskyddsombudet